

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

N 1 9 1 1 0 1 3 1

**9.
razred**

Torek, 7. maj 2019 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 9. razredu

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo z izhodiščnimi besedili. Nato natančno preberi navodilo posamezne naloge in jo reši.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo in s pisanimi ali z malimi tiskanimi črkami, skladno s pravopisnimi pravili.

Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo. K nerešeni nalogi se vrni pozneje.

Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in s svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 2 prazni.

N 1 9 1 1 0 1 3 1 0 2

N 1 9 1 1 0 1 3 1 0 3

3/16

PRILOGA

I. DEL

Ivan Minatti, *Odkar vem zanjo*

Odkar vem zanjo,
imajo dnevi modre oči
in vode barvo njenega krila.
Odkar vem zanjo,
veter šumi njen glas
in rože njene besede govore.

Tako rad imam te poletne oblake:
njene korake so spremljali,
ko je čez trave večerne prišla.

Tako rad imam te vrbe ob vodi,
zamišljene v tiho,
nežno pravljico o njej.
Nihče ne ve, kaj šepetajo.
Samo jaz.
In se smehljam.

Odkar vem zanjo,
sem kot avgustovska noč:
miren, poln zvezd in daljav.

(Vir: Ivan Minatti: Izbrana lirika. Ljubljana:
MK 2004, str. 15.)

Tone Pavček, *Ona*

Res ne vem, kaj vidiš na njej,
na tisti preklasti prekli.
Obnaša se vse prej kot OK,
oblači, kot bi jo škrati oblekli,
hodi, oprosti, kot kakšna gos
in važno kot razpuščena vojska
viha nad vsakim svoj nos,
tisti, ponesrečen od rojstva.

Ima pa, priznam, še kar lep glas
in tudi smeje se razigrano.
A pomisli, kako bi se šele jaz,
če bi ti hodil z mano!

Midva bila bi šele par,
da bi pokali vsi od zavisti.
Zato ti pravim, ne imej nje za mar
in z njo, tisto preklo, razčisti!

(Vir: Tone Pavček: Pavcek.DOC. Ljubljana:
Rokus Klett 2007, str. 97.)

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

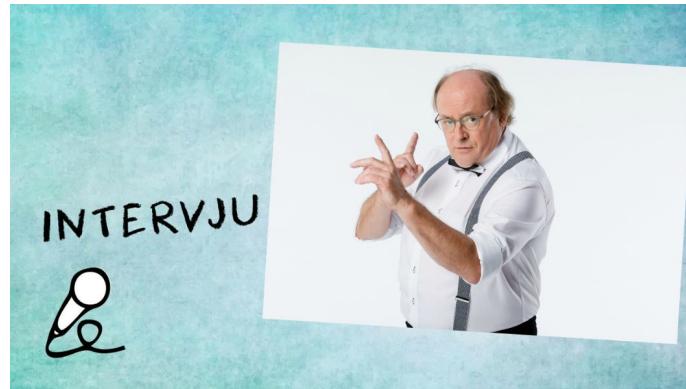

N 1 9 1 1 0 1 3 1 0 5

5/16

II. DEL

GOJMIR LEŠNJAkJ GOJC

Besedilo: Jana Zirkelbach

Dan ima žal le 24 ur

Faca, hudo simpatičen tip, ste rekli. In zelo se strinjam! A Gojc seveda ni samo to. Je multitalentiran primerek. Igralec, glasbenik, režiser, pisec pesmi, voditelj, direktor, knjižničar, učitelj, lesar in tabornik. Vse to in še kaj. Ste vedeli? No, če niste, si preberite, kaj je Gojc za PIL povedal o sebi. Žal samo nekaj, ker je premalo prostora za vse, kar počne ...

Gojc, pilovci te poznajo predvsem po vlogi v priljubljenem filmu Košarkar naj bo. Tvoja igralska kariera je že zelo dolga. Katere vloge so ti bile najbolj pisane na kožo? Kje si najbolj užival?

Nič ni pisano na kožo, za vsako uprizoritev se je treba potruditi in izumiti nov lik. Kadar igralcu to uspe zelo dobro, rečejo: »To ti je bilo pisano na kožo!« Morda je na kožo pisano takrat, ko ima avtor ob pisanju prav tebe v mislih. To se ne zgodi pogosto.

V življenju si počel marsikaj. Igral, režiral, pisal songe, muziko, pel v bendih. Kakšni so bili tvoji prvi nastopi? Kje si začel?

V domači garaži sva z mojim mladostnim prijateljem Jurkijem začela igrati na kitaro, ki mi jo je poklonil moj sosed, pisatelj Ignac Koprivec, in kartonske škatle od pralnega praška, ki so nadomeščale bobne. Ustanovila sva skupino Odpad. In tako se je začelo ...

Nenavadna je bila tudi tvoja življenjska pot. Tvoja prva izobrazba je bila lesarski tehnik. Kako to?

Moj oče je bil praktičen človek. Rekel mi je: »Sine, najprej končaj srednjo šolo, ki ti bo dala poklic, če boš priden, boš lahko šel študirat tudi na fakulteto.« In tako se je zgodilo!

Kasneje te je zaneslo v pedagoško smer. Imam prav, da si še pred akademijo končal knjižničarstvo? In tudi učil v osnovni šoli?

Res je. Diplomiral sem na takratni pedagoški akademiji in postal učitelj slovenskega jezika in knjižničar. Zelo lepa in atraktivna poklica! Učil sem eno leto na osnovni šoli Ketteja in Murna v Ljubljani.

OBRNI LIST.

Kako si se potem odločil za igralstvo?

Za igralsko akademijo sta me prepričala prijatelja. Pa sem šel delat sprejemne izpite, čeprav sem imel pomisleke zaradi disleksije.*

Tvoja druga velika ljubezen je glasba. Imaš v načrtu tudi kakšen glasbeni projekt?

Glasba je moja sopotnica že vse življenje in načrti so konstantno prisotni. Žal ima dan le 24 ur!

Zanimivo je, da si dislektik, pa si se odločil najprej za besedo, potem še za igro. Ni to malo v nasprotju s tvojo težavo? Povej nam kaj o disleksiji. Ni malo otrok, ki se prav tako spopadajo z njo.

Ja! Velika dilema je bila že ob misli na študij slovenskega jezika, kaj šele igre na akademiji. A čutil sem potrebo, da si dokažem, da nisem lenuh, kot so me nekateri sodili, da nisem bebec, kot sem si kdaj sam očital. In začela se je borba s samim seboj, s črkami in besedami in obrestovalo se je. Tovrstne težave imajo tudi nekatere prednosti. Morda o disleksijski kdaj drugič. PIL nima dovolj strani, da bi popisal vsa svoja razmišljanja in izkušnje ...

Pa preseljavja na najstniški čas. Kakšen je bil Gojc kot najstnik? Kaj je počel?

Bil sem in v duši sem še zagret tabornik. Ljubim naravo, njeno spokojnost in moč, njeno tišino in drget. To je prva in najpomembnejša aktivnost mojih najstniških let.

Si ušpičil tudi kakšno oslarijo, ko si bil pilovskih let?

Prenekatero! Nisem bil problematičen otrok, živ pa zelo! Radoveden in ne pretirano pogumen. Tako bom rekel: previdno zvedav.

Nastopaš predvsem v komičnih vlogah. Tudi tvoji komentarji v oddajah in intervjuji so predvsem zabavni. No, tudi sama se te spomnim kot nekoga, ki je znal spraviti vso družbo v smeh. Si že kot otrok rad zabaval sošolce?

Z očetom sva pri tabornikih ob tabornih ognjih uprizarjala skeče. Tega se živo spomnim. Ker nisem bil v nobeni gledališki skupini, štejem te nastope za svoje prve korake na igralsko pot.

Za konec se ustaviva še pri PIL-u, v najinih časih je bil to Pionirski list. Tvoja mama je bila dolgoletna urednica te revije. Kakšni so tvoji mladostni spomini na PIL?

Ja, mami Marta je bila pilovka od samega začetka izhajanja. Če me spomin ne var, je bil tvoj oče pobudnik, da se je PIL rodil, in je bil tudi eden njegovih prvih urednikov. Kot otrok sem večkrat obiskal uredništvo in mami me je peljala na »šunknžemljo« v najimenitnejšo delikateso v Ljubljani nasproti hotela Union ... Spominov je za cel roman!

(Prirejeno po reviji PIL: <http://www.pil.si/2018/03/02/gojmir-lesnjak-gojc/>, objavljeno: 2. 3. 2018.)

*disleksija – motnja, ki povzroča težave pri branju in pisanju

I. DEL

Naloge iz I. dela se navezujejo na besedilo Ivana Minattija *Odkar vem zanjo in Toneta Pavčka Ona*.

Pozorno preberi izhodiščni besedili in reši naloge

1. Obe besedili sta pesmi. Katere vrste? Obkroži.

- ## A Lirski pesmi. B Epski pesmi.

Svojo izbiro utemelji.

(1 točka)

2. Katera tema povezuje obe pesmi?

Digitized by srujanika@gmail.com

(1 točka)

3. Preberi pesem *Odkar vem zanjo*. O njej napiši zaokroženo besedilo. V njem predstavi,

 - kakšen je svet, odkar izpovedovalec pozna dekle;
 - katero vlogo ima v pesmi narava in
 - s katerimi pesniškimi sredstvi je narava prikazana; poimenuj dve in za vsako izpiši primer iz pesmi.

A	B
4	2

4. Katero vlogo ima v pesmi ponavljanje verza *odkar vem zanjo?*

(1 točka)

5. Kdo je nagovorjen v pesmi *Ona*?

(1 točka)

6. Pesem *Ona* lahko razdelimo na dva dela. O čem govori prvi in o čem drugi del?

(2 točki)

7. Preberi verza iz pesmi *Ona*.

/.../
viha nad vsakim svoj nos,
tisti, ponesrečen od rojstva.

Kakšno je dekle v izpisanih verzih? Pojasni s svojimi besedami.

(2 točki)

N 1 9 1 1 0 1 3 1 0 9

9/16

8. Primerjaj obe pesmi. Napiši zaokroženo besedilo. V njem

- pojasni, kako ljubezen vpliva na oba izpovedovalca in kako se to kaže v načinu njunega izražanja,
- napiši, katera pesem te bolj nagovarja in zakaj (utemelji s podatkom iz pesmi).

A	B
3	2

9. Dopolni preglednico.

Obdobje	Delo	Avtor/avtorica	Sodobnik/sodobnica
			Primož Trubar
		Anton Aškerc	
	Žebljarska		

(3 točke)

II. DEL

**Naloge iz II. dela se navezujejo na besedilo Jane Zirkelbach *Dan ima žal le 24 ur.*
Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.**

1. Katero vlogo imata v intervjuju navedeni osebi?

Jana Zirkelbach: _____

Gojmir Lešnjak Gojc: _____

(1 točka)

2. Kaj je predvsem namen izhodiščnega besedila? Obkroži.

- A Predstaviti začetke revije PIL.
- B Predstaviti znanega slovenskega igralca.
- C Predstaviti otroke s težavami pri branju in pisanju.
- Č Predstaviti dejavnosti tabornikov.

(1 točka)

3. Uvodni del izhodiščnega besedila je napisan subjektivno. Utemelji z dvema primeroma.

(1 točka)

4. S čim je povezan naslov izhodiščnega besedila *Dan ima žal le 24 ur?* Kaj pomeni ta naslov? Poveži ga z vsebino izhodiščnega besedila. Odgovor napiši v obliki povedi.

(3 točke)

N 1 9 1 1 0 1 3 1 1 1

5. O čem v intervjuju pripoveduje Gojc? Zaporedje podtem označi s številkami od 1 do 6.

- o težavah z disleksijo
- o igralskih vlogah
- o igralskih začetkih
- o spominih na PIL
- o izobraževanju
- o glasbenih začetkih

(2 točki)

6. Kaj pomeni, da je Gojc *multitalentiran primerek*?

(1 točka)

7. Preberi del izhodiščnega besedila.

Moj oče je bil praktičen človek. Rekel mi je: »Sine, najprej končaj srednjo šolo, ki ti bo dala poklic, če boš priden, boš lahko šel študirat tudi na fakulteto.«

Ali je Gojc upošteval nasvet svojega očeta? Utemelji v obliki povedi.

(2 točki)

8. Napiši kratko besedilo. V njem pojasni,

- kaj pomeni, da se je Gojc kljub disleksiji »*odločil najprej za besedo, potem še za igro*« (gl. podprtani del povedi v izhodiščnem besedilu), in
- zakaj se je tako odločil.

A	B
2	2

9. Preberi poved.

Načrti so konstantno prisotni.

9. a) Vprašaj se po podprtani besedi.

_____?

(1 točka)

9. b) Kaj je podprtana beseda? Obkroži.

- A Samostalnik.
- B Pridevnik.
- C Glagol.
- Č Prislov.
- D Členek.

(1 točka)

9. c) Podprtano besedo zamenjaj z domačo sopomenko.

(1 točka)

N 1 9 1 1 0 1 3 1 1 3

10. Besede v oklepaju napiši v pravilni obliki.

Novinarka je opravila intervju z _____
(igralec Gojmir Lešnjak Gojc).

(1 točka)

11. Preberi poved.

Učil sem eno leto na osnovni šoli Ketteja in Murna.

Kateri del povedi odgovarja na vprašanje *Kje sem učil?* Podčrtaj ga.

(1 točka)

12. Preberi poved.

Šel sem delat sprejemne izpite, čeprav sem imel pomisleke zaradi disleksije.

12. a) Vprašaj se po podčrtanem delu povedi.

(1 točka)

12. b) Poimenuj vrsto odvisnika.

(1 točka)

12. c) Dani odvisnik pretvori v stavčni člen in napiši enostavčno poved.

(2 točki)

12. č) Katera poved pomeni enako kot zgoraj izpisana? Obkroži.

- A Imel sem pomisleke zaradi disleksije, a sem vseeno šel delat sprejemne izpite.
- B Imel sem pomisleke zaradi disleksije, zato sem šel delat sprejemne izpite.
- C Ne da bi imel pomisleke zaradi disleksije, sem šel delat sprejemne izpite.
- Č Ker sem imel pomisleke zaradi disleksije, sem šel delat sprejemne izpite.

(1 točka)

13. Preberi povedi.

Gojc, pilovci te poznajo predvsem po vlogi v priljubljenem filmu Košarkar naj bo.

Ja, mami Marta je bila pilovka od samega začetka izhajanja.

13. a) Kaj v izhodiščnem besedilu pomenita podprtani besedi?

pilovci: _____

pilovka: _____

(2 točki)

13. b) Ali je pravilno, da sta besedi zapisani z malo začetnico? Utemelji svoj odgovor.

(1 točka)

N 1 9 1 1 0 1 3 1 1 5

14. Šolska skupnost išče predloge za zanimive goste, ki bi nastopili na šolski prireditvi. S pomočjo podatkov iz izhodiščnega besedila predstavi Gojca. V svoje besedilo vključi
- dve njegovi trenutni dejavnosti,
 - prve igralske izkušnje,
 - najstniška leta in
 - eno posebnost.

Napiši zaokroženo besedilo, dolgo največ 6 povedi.

A	B
3	2

Skupno število točk: 55

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.